

**Рішення спеціалізованої вченої ради ДФ77.053.2025/ ID9022
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії ЧЕРНІЛЕВСЬКА-ІСАЙКО Олена Вікторівна народилася 10 листопада 1979 року. Громадянка України. Освіта вища: закінчила Одесський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України за спеціальністю «Державне управління». Навчається в аспірантурі в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова, Міністерство освіти і науки України, м. Одеса з 2021 року до цього часу, успішно виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Психологія».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ77.053.2025 утворена наказом ректора Одеського національного університету імені І.І. Мечникова № 882-18 від 29 квітня 2025 р. у складі:

Голови спеціалізованої вченої ради – Наталії РОДНИ, доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри диференціальної і спеціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Рецензентів:

Оксани КОНОНЕНКО, доктора психологічних наук, професора, завідувача кафедри соціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Юлії МАРТИНЮК, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри загальної психології і психологічного консультування Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Опонентів:

Вадима ЗАВАЦЬКОГО, доктора психологічних наук, доцента, професора кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля

Тетяни ФЕДОТОВОЇ, кандидата психологічних наук, доцента, доцента кафедри загальної та клінічної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки

на засіданні 24 червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань з 05 Соціальні та поведінкові науки Чернілевській-Ісайко Олені Вікторівні на підставі публічного захисту дисертації «Вплив каністерапії на психологічні ресурси саморегуляції і стійкості поліцейських під час повномасштабного вторгнення» за

спеціальністю 053 Психологія.

Дисертацію виконаноу Одесському національному університеті імені І.І.Мечникова

Науковий керівник - Кіреєва Зоя Олександровна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної психології і психологічного консультування Одесського національного університету імені І.І. Мечникова.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконаного українською мовою. У дисертації містяться нові науково обґрунтовані результати дослідження. Дисертанткою вперше встановлено вплив людино - тваринної взаємодії на психологічні ресурси саморегуляції і стійкості поліцейських-кінологів під час повномасштабного вторгнення; показано, що ресурси людино-тваринній взаємодії вбудовані в ресурсну систему, як ресурси емоційної підтримки; побудовані моделі ресурсів людино-тваринній взаємодії у кінологів і студентів; уточнено, що відчуття стресу пов'язано з високими нереалістично - оптимістичними упередженнями й прокрастинацією; взаємодія з партнером - собакою є відновлюальною й терапевтичною, проте ресурс людино-тваринній взаємодії має маргінальний характер; екоцентричні уявлення краще розвинуті у 17-25 літніх; жінки є більш резильєнтними; у чоловіків гумор є важливим ресурсом; сьогодення є ресурсом в переживанні досвіду війни; родина є головним ресурсом соціальної підтримки; зазначено, що поняття каністерапії у роботі використовується в широкому сенсі як метод позитивного психоемоційного впливу на основі людино-тваринної взаємодії, де собака використовується як терапевтичний партнер, який поряд з ресурсами стійкості й саморегуляції підтримує психічне здоров'я та благополуччя людини; дістало подальшого розвитку: уявлення про вираженість прокрастинації у студентів під час війни, що збільшує стрес; студенти, що відчувають стрес надають перевагу в соціальній підтримці; для студентів людино – тваринна взаємодія є периферійним ресурсом. Наукові результати, представлені в роботі, є особистим теоретичним і практичним внеском здобувачки.

Дисертаційна робота відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 року № 44 зі змінами внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21.03.2022 року та №502 від 19.05.2023 року

Здобувачка має 5 публікацій, серед яких 3 статті у виданнях з психології, включених до переліку наукових фахових видань України, та 2 публікації у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій:

1. Чернілевська-Ісайко О.В. Людино-тваринна взаємодія як ресурс Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2024. Випуск 20. С.. С. 32-38. <https://doi.org/10.30970/PS.2024.20.5>

2. Чернілевська-Ісайко О.В. Турлаков І.Д. Особливості взаємовпливу психологічних ресурсів особистості, що підвищують резильєнтність в умовах війни. Науковий журнал з соціології та психології "Габітус". Вип.60, 2024 С.180-184. <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2024.60.28>

3. Чернілевська-Ісайко О.В. Особливості взаємозв'язку психологічних ресурсів у осіб, що переживають стрес під час війни Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи № 3(65) 2024 Т.1 сС. 175-188. <https://doi.org/10.33216/2219-2654-2024-65-3-1-188-199> У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Кононенко Оксана Іванівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Оцінка позитивна. Висловлені рецензентом зауваження:

1. У дослідженні встановлено, що працівники кінологічних підрозділів, взаємодіючи зі службовими собаками, демонструють нижчий рівень суб'єктивного переживання відновлювального та терапевтичного ефекту порівняно зі студентською вибіркою. Доцільним було б надати пояснення зазначеного феномену, зокрема з урахуванням професійного характеру взаємодії кінологів з тваринами, можливої рутинізації контакту, що потенційно знижує його психотерапевтичний вплив.

2. У роботі зазначено, що було розроблено комплекс реабілітаційних заходів із застосуванням каністерапії для роботи з ветеранами та військовослужбовцями. У зв'язку з цим доцільно уточнити, чи проходило апробацію відповідне втручання та в яких інституціях або реабілітаційних закладах воно було впроваджене.

3. Чи можна інтерпретувати з позицій психології мотивації та когнітивної регуляції виявлений у дослідженні факт, що студенти, які не відчувають стрес, виявляють вищу орієнтацію на майбутнє порівняно з тими, хто перебуває в стресовому стані

4. У роботі наявні окремі неточності, описки та помилки, що потребують редакційного доопрацювання з метою, стилістичної узгодженості при високої якості викладеного матеріалу.

Мартинюк Юлія Олександрівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології і психологічного консультування Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Оцінка

позитивна. Висловлені рецензентом зауваження:

1. Об'єднання часової перспективи, оптимізму та прокрастинації в одну групу під назвою «темпоральні ресурси» потребує чіткого теоретичного обґрунтування.

2. Чи можна, на вашу думку, розглядати виявлений у 25,4% чоловіків та 27% жінок поліцейських нереалістичний оптимізм як психологічний ресурс, що сприяє адаптації в умовах хронічного стресу, чи, навпаки, він виконує дезадаптивну функцію, перешкоджаючи адекватному сприйняттю ризиків та ефективній саморегуляції?

3. У роботі наявні окремі неточності, описки та помилки, що потребують редакційного доопрацювання.

Завацький Вадим Юрійович, доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. Оцінка позитивна. Висловлені опонентом зауваження:

1. У роботі дисеранткою використовується термін «екоцентричні уявлення», що пов'язані з екосвідомістю людини, проте в теоретичному аналізі цей феномен не розглядається. Бажано подати визначення поняття екоцентричних уявлень взагалі і надати особисте його трактування в контексті тематики дослідження.

2. Стосовно людино-тваринної взаємодії у роботі зазначено, що існують розбіжності за усвідомленням відновлюваної дії зазначеної взаємодії, регуляцією рівня стресу під час кооперації з твариною, екоцентричними уявленнями на користь студентів. Проте, не встановлено статистично значущої різниці в емоційній рівновазі в умовах людино-тваринної взаємодії і встановлено статистично значущу різницю в відчуттях від взаємодії з собаками на користь кінологів. При цьому бракує інтерпретації того, чому у студентів більш вираженим є усвідомлення відновлюваної дії людино-тваринної взаємодії.

3. У роботі досліджується прокрастинація, що віднесена до часових ресурсів. Таке віднесення потребує обґрунтування з боку дисерантки.

4. У тексті дисертації зустрічаються певні стилістичні неточності.

Федотова Тетяна Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та клінічної психології Волинського національного університету імені Лесі Українки. Оцінка позитивна. Висловлені опонентом зауваження:

1. В роботі надано розбіжності щодо понять анімалотерапії й анімалотерапевтичних заходів, проте в емпіричній частині при розробці комплексу реабілітаційних заходів йдеється про використання каністерапії. Чи

можете додатково пояснити, що ви використовували каністерапію або анімалотерапевтичні заходи?

2. В роботі було вивчено поліцейських-кінологів, розподіливши їх на групи за критерієм віку та статі, та встановлено статистичні розбіжності, то поліцейські-кінологи віком 26-40 років частіше використовують проблемно-орієнтований копінг, ніж їх колеги 17-25 років ($p<0,05$), а також визначено, що поліцейські-кінологи жіночої статі частіше вдаються до стратегії уникнення, ніж чоловіки ($p<0,05$). Однак у завданнях дослідження не було задекларовано аналіз вікових та статевих відмінностей поліцейських. Просимо надати пояснення щодо доцільності включення такого розподілу в межах дослідження, з огляду на його мету та загальну логіку дисертаційної роботи.

3. У роботі наявні окрім неточності, описки та технічні помилки, що потребують редакційного опрацювання.

Родіна Наталія Володимирівна, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри диференціальної і спеціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Оцінка позитивна, без зауважень.

Здобувачка надала обґрунтовані відповіді на висловлені зауваження опонентів та рецензентів, а також на інші питання та показала високий науковий рівень в ході дискусії. Зазначені зауваження не впливають на основні наукові висновки та загальне позитивне враження від дисертаційної роботи.

Результати відкритого голосування:

Подано голосів - п'ять

«За» 5(п'ять) членів ради,

«Проти» - немає,

«Утримались» - немає.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ77.053.2025 Одеського національного університету імені І.І. Мечникова присуджує Чернілевській-Ісайко Олені Вікторівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова спеціалізованої вченої ради

ОСОБИСТИЙ ПІДПІС ПІДТВЕРДЖУЮ
Перший проректор ОНУ ім. І.І.Мечникова

Г. Родіна

Наталія РОДІНА

Майя НІКОЛАЄВА

Майя Ніколаєва 2025 р.